

NELIPÜHI B AASTAL

(Esimene lugemine Ap 2:1-11)

Lugemine Apostlite tegude raamatust:

Kui nelipühipäev kätte jõudis, olid kõik ühes paigas koos. Äkki oli taevast kosta kohinat, nii nagu oleks tormituul puhunud, ja see kohin täitis kogu koja, kus nad viibisid. Ning neile ilmus tulekeeli, mis jagunesid ja jäid igaühe peale nende seast. Ja nad kõik said täis Püha Vaimu ja hakkasid rääkima võõraid keeli, nii nagu Vaim andis rääkida.

Aga Jeruusalemmas oli sel ajal palju jumalakartlike juute kõigi rahvaste hulgast päikese all, ja kui tõusis kohin, jooksis kokku rahvasumm, ning nad kõik olid kohkunud, sest igaüks kuulis neid kõnelevat oma keelemurret. Nad panid seda imeks ja ütlesid üksteisele: “Kas need mehed, kes räägivad, polegi Galileast? Kuidas siis igaüks meie seast kuuleb oma emakeelt? Meie, partlased, meedlased ja eelamlased, kes me elame Mesopotaamias, Judeas ja Kapadookias, kes me oleme pärit Pontusest ja Aasiast, Früügiast ja Pamfüüliast, Egiptusest ja Küreene poolse Liibüa aladelt, samuti siin asuvad roomlased ja juudid ühes proselüütidega – juudiusku pöördunudega; kreetalased ja araablased – kuidas me kuuleme neid kõnelevat meie oma keelemurdeis Jumala suurtest tegudest?” See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps104:1ab.24ac. 29bc-30 31.34. R:30)

R: Saada oma Vaim ja loo uueks maailma pale.

Kiida, minu hing, Issandat,
Issand, minu Issand, sina oled väga suur.
Kui arvukad on sinu teod, Issand,
kogu maa on täis sinu loodut.
R:

Kui sa võtad neilt hingamise,
heidavad nad hinge ja muutuvad jälle põrmuks;
sina saadad oma vaimu ja nad luuakse,
sina teed uueks maailma palge.
R:

Issanda kirkus püsigu igavesti,
Issand olgu rõõmus oma tegude üle.

Olgu mu laul Issandale meele järgi,
sest oma rõõmu tahan ma leida Issandas.

R:

(Teine lugemine 1Ko 12:3b-7. 12-13)

Lugemine püha apostel Pauluse esimesest kirjast korintlastele:

Keegi ei või öelda: “Jeesus on Issand”, kui ta ei räägi Pühas Vaimus. Palju on ande, mis tulevad armust, kuid Vaim, kelle kaudu nad tulevad, on üks. Ja palju on ameteid, kuid Issand on üks ja seesama. Mitmel viisil võib Jumala vägi ilmsiks saada, kuid seda kõike teeb üks Jumal kõikide sees. Aga Vaim ilmutab end kõigile ühiseks hüveks, sest kui ihu on üks ja sel on palju liikmeid – ning kuigi liikmeid on palju, ometi ihu on üks – siis niisamuti on Kristusega. Oleme ju ühe Vaimu läbi ristitud ühte Ihusse – nii juudid kui kreeklased, nii orjad kui vabad – meie kõik oleme sama Vaimuga joodetud.
See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi)

Halleluuja. Tule, Püha Vaim, täida oma ustavate südamed,
ja süüta meis oma armastuse tuli. Halleluuja.

(Evangeelium Jh20 ,19-23)

Lugemine püha Johannese evangeeliumist:

Jeesuse ülestõusmispäeva õhtul, kui jüngrid olid koos, riivis uste taga hirmust juutide ees, tuli Jeesus ja seisis nende keskel ning ütles neile: “Rahu olgu teiega.” Ja kui ta seda oli öelnud, näitas ta neile oma käsi ja külge. Jüngrid olid rõõmsad Issandat nähes. Aga Jeesus ütles neile taas: “Rahu olgu teiega! Nii nagu minu Isa on läkitanud mind, nii läkitan mina teid.” Ja kui ta seda oli öelnud, puhus ta nende peale ja ütles: “Võtke vastu Püha Vaim; kellele te patud andeks annate, neile on need andeks antud, kellele te patud kinnitate, neile on need kinnitatud.”
See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, rahu olgu teiega. Aga kuidas me mõistame rahu, kuidas saame sellest aru?

Paraku ega muidu ei saagi aru, kui me ei tea, mis on rahu vastand – tüli ja sõda, ängistus ja surmahirm. Või siis ka igavusest tekkiv tülpimus ja sellele järgnev ärevus, mis võtab meilt hingerahu – see tunne, et elu läheb mööda ilma et me suudaksime midagi ära teha, täita oma ülesannet siin maailmas, jätta oma jälg.

Ei... ei leia inimene rahu siin maailmas. See rahu, mida Jeesus meile soovib, ootab meid teispoolsuses – muidugi kui meid arvatakse selle väärilisteks.
Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, kuidas tekkis keeltega rääkimine? Mis see oli, või on? Üritagem sellesse teemase veidi sisse elada.

Kes teie seast on kord õppinud mõnd pilli, see teab, et muusika on halastamatu. Kirjapilti saab alati parandada, kirju enne ärasaatmist mitmeid kordi üle kontrollida – aga muusikat esitades ei saa valenooti tagasi võtta ja ära parandada, ning kui viga juhtub, siis jääb üle vaid võimalikult kiiresti jälle õigete nootide juurde tagasi jõuda. Samuti kui lauluraamatust lauldes ei leia silmad laulusalmi järgmist rida kohe üles, siis tekib justkui võõrastes keelte rääkimine, mingitel juhuslikel häälikutel ümismine, kuni õnnestub tekstis õige koht üles leida.

Katoliku kirikus tuleb seesugune keeltega rääkimine aga kõige selgemalt välja eestpalvete puhul, nagu Vatikani II kirikukogu need möödunud sajandi teisel poolel püha missa koosseisu arvas. Need, enne andide altarile toomist peetavad palved saab iga jumalateenistust läbi viiv preester ise koostada, lisaks on selleks puhuks välja antud ka hulk raamatuid, milles on eestpalved kogu kirikuaastaks. Tänapäeval leiab muidugi ka internetist rohkesti sellekohast aktuaalset, maailmasündmuse kaasavat materjali.

Missal loetavad eestpalved koosnevad ülekuusest ja aklamatsioonist, see tähendab koguduse vastusest. Tavaliselt juhatab eestpalvetaja oma palveajendi lõpus kogudust vastama sõnadega: “Me palume sind”, mille peale kogudus vastab: “Issand, võta meid kuulda”. Paraku on mõned tarkpead välja mõelnud, kuidas oma pahaaimamatuid ligimesi kimbatusse ajada: selle asemel, et kogudus peaks vastama traditsiooniliselt “Issand, võta meid kuulda”, sunnitakse neid ootamatult kordama mingit muud lauset, mis peaks esimese ettelugemise peale otsekohe pähe jääma, näiteks: “Me täname sind transsubstantsiatsiooni ja müstagoogilise sakramentidepastoraali eest... Korrake, palun...” – “Me täname sind...” Jah, aga kuidas see edasi läks?... Mingi trans? Mingi koogi? Päril vastamata jätta on piinlik, aga ootamatult esitatud keeruliste lausete täpne sõnastus ei jää meelde, eriti kui eestpalvetaja seda ise koos rahvaga ei korda – ning siis kuulubki kirikust kõikides

inimkeeltes võrdselt arusaamatut karumõminat.

Mõnevõrra saab nende näidete varal ette kujutada, kuidas keeltega rääkimine tekkis. Kes on saanud osa improviseeritavast vabapalvetamisest, nagu see oli ilmselt ka algkoguduses tavaks, see mõistab, millest tekib probleem. Kui palvetaja pidi koguduse ees häälega oma mõtteid väljendama, need kohapeal välja mõtlema ja sujuvalt sõnadesse panema, siis juhtus sageli, et sõnad läksid segamini ja lõppesid otsa; kuna aga emotsionaalselt oli inimene ekstaasini üles köetud, siis jätkus tema palve niiõelda sõnulväljendamatute ohklemistega, mis kõrvalseisjale kõlasid kangesti kokutamise moodi.

Armsad õed ja vennad, kui päris aus olla, siis apostlid ei rääkinud Nelipühil võõraid keeli, vaid vastupidi, keelt, mida kõik rahvad said omaks tunnistada. Kohalolnutele oli see kahtemata elamus, ekstaas, mis jäi meelde, kuid kinnitas vaid üht – seda, et Jumal on olemas, et Jumal suudab uskumatu asju. Tõeline kristlus sai alata alles pärast seda, kui inimesed mõistsid, et nende vabadus Jumala seadustest mööda elada oli nüüd väiksem kui enne. Nüüd tuli hakata palves küsima, mida saab teha mina, et täita tahet, mis on targem kui minu enda oma. See on ka põhjus miks ütleb apostel Paulus: “Ma tänan Jumalat, et ma räägin keeli rohkem kui teie kõik, kuid koguduse keskel ma tahaksin rääkida pigem viis sõna oma mõistusega, et ka teisi õpetada, kui kümme tuhat sõna keeltega.” 1Kr 14:18-19

Rahu olgu teiega... Rahu leiame ju alles siis, kui me teeme Jumala tahet, kui hoidume patust nii palju kui suudame. Alles siis võime loota, et saame andeks ka need patud, mida me ei osanud vältida. Neid peame tunnistama pihil, kahetsema, ja tegema kõik, et need enam ei korduks. Amen.